Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kestävyyttä edistävä kemikaalistrategia

Hinni Papponen
Neuvotteleva virkamies
Ympäristöministeriö

Yleistä kemikaalistrategiasta

- Kemikaalistrategia on yksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman aloitteista

1) Vahvistetaan ihmisten terveyden ja ympäristön suojelua

2) Tuetaan turvallisia ja kestäviä kemikaaleja koskevaa innovointia

3) Yksinkertaistetaan ja lujitetaan kemikaaleja koskevaa lainsäädäntökehystä

4) Luodaan kattava tietopohja näyttöön perustuvan päätöksenteon tueksi

5) Näytetään esimerkkiä kemikaalien hyvästä hallinnasta maailmanlaajuisesti

- Kemikaalistrategia liittyy useisiin muihin komission strategioihin ja aloitteisiin, mm. kiertotalouden toimintasuunnitelmaan, teollisuusstrategiaan, biodiversiteettistrategiaan ja pellolta pöytään strategiaan
- Strategian liitteenä on julkaistu toimintasuunnitelma, joka sisältää yli 50 toimenpidettä
  - Koskettavat useita sektoreita, mukana myös lukuisia lainsäädäntöehdotuksia, vuosille 2020-2024

Vahvistetaan ihmisten terveyden ja ympäristön suojelua

- Minimoidaan huolta aiheuttavien aineiden esiintymisen tuotteissa
  - kuluttajat, herkät väestöryhmät, kiertotalouspotentiaali
  - tekstiilit, pakkaukset, mukaan lukien elintarvikepakkaukset, huonekalut, elektroniikka ja tieto- ja viestintätekniikka, rakentaminen ja rakennukset

- Kiinnitetään erityishuomiota hormonitoimintaa häiritseviin aineisiin, per- ja polyfluorialkyyliyhdisteisiin (PFAS) ja kemikaalien yhteisvaikutuksiin

Tuetaan turvallisia ja kestäviä kemikaaleja koskevaa innovointia

- Turvallinen ja kestävä suunnittelu (Safe and sustainable design)
  - Kestävää tuotepolitiikkaa koskeva aloite
- Tutkimus, osaamisen kehittäminen, uudet teknologiat
- Pk-sektorin tuki

Yksinkertaistetaan ja lujitetaan kemikaaleja koskevaa lainsäädäntökehystä

- Yksi aine – yksi arviointi –periaate

- Horisontaalinen terminologia:
  - nanomateriaalin määritelmä
  - hormonitoimintaa häiritsevien aineiden kriteerit
  - välttämättömien käyttöjen määritelmä

Luodaan kattava tietopohja näyttöön perustuvan päätöksenteon tueksi

- Tietopohjan laajentaminen
  - Tietovaatimusten laajentaminen
  - Avoimuusperiaate

- Tiede-politiikka –rajapinta
  - Tutkimus-ja innovointiohjelma

Näytetään esimerkkiä kemikaalien hyvästä hallinnasta maailmanlaajuisesti

- Agenda2030 toimintaohjelman tavoitteet
- Kansainvälisen kemikaalihallinnan beyond 2020 prosessi
- Kansainvälisen kemikaalien merkintäjärjestelmä (GHS)

Näkemyksiä

- Kunnianhimoinen ja kattava
- Horisontaalinen ja useat sektorit kattava
- Innovaatiot ja muutos kohti kestäviä tuotanto- ja kulutustapoja
- Kiertotalous ja turvalliset materiaalikierrot, ilmastotavoitteet ja luonnon monimuotoisuuden suojelu huomioitu
- Kansainväliset pyrkimykset kemikaalien kestävään hallintaan ja Agenda2030 tavoitteet
- Aikataulu vuosille 2021-2024 on kunnianhimoinen ja tiivis, mutta myös mahdollistaa kemikaaleja koskevan lainsäädännön johdonmukaisuuden parantamisen
- Hormonitoimintaa häiritseviin aineisiin, PFAS-yhdisteisiin ja kemikaalien yhteisvaikutuksiin kiinnitetty huomiota

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment